

LOM

samenwerkingsverbanden

Inspraakorgaan Chinezen, IOC
Inspraakorgaan Turken, IOT
Lize, overlegpartner Rijksoverheid Zuideuropese gemeenschappen
Surinaams Inspraak Orgaan, SIO
Samenwerkingsverband van Marokkanen in Nederland, SMN
Vluchtelingen-Organisaties (VON)
Overlegorgaan Caribische Nederlanders, OCaN

p/a Stichting OCaN
Laan van Meerdervoort 145a
2517 AX Den Haag

De Minister Wonen, Wijken en
Integratie
Mr. E.E. van der Laan
Postbus 20951
2500 EZ 's-Gravenhage

Datum: 10 december 2008
Betreft: Voortgang Deltaplan inburgering

Geachte heer Van der Laan,

Ten behoeve van het LOM overleg van 5 december aanstaande bieden de zeven LOM samenwerkingsverbanden u hierbij een gespreksnotitie aan over de voortgang van het Deltaplan Inburgering.

Met de meeste hoogachting,
Namens de LOM samenwerkingsverbanden,

L.O.

Drs. Glenn O. Helberg
Coördinerend voorzitter

Gespreksnotitie ten behoeve van het LOM over de voortgang Deltaplan inburgering

Lange wachtlijsten, lege klassen

Conclusies en aanbevelingen

De situatie is ernstiger dan de politiek zich realiseert. De schade die is aangericht is enorm en het herstel gaat tergend langzaam. Betrokkenen geloven er niet meer in.

De prestaties van het stelsel zijn nog niet op het niveau dat bereikt was toen minister Vogelaar in een vorige functie de Taskforce inburgering aanvoerde.

De vraag moet gesteld worden of de omslag die het Deltaplan wil maken binnen de gestelde termijn kan worden gemaakt.

Wat in elk geval onjuist zou zijn is dat de zaak weer op gang gebracht zou kunnen worden door strengere sancties en hogere boetes. Die waren destijds overbodig en zullen opnieuw averechts werken. De lezer is hopelijk na het lezen van hiernavolgende zelf tot die conclusie gekomen, maar we zeggen het toch maar. Immers, de afgelopen jaren is de reflex van de politiek telkens geweest om mee te gaan in het steeds negatievere beeld van immigranten in de publieke opinie. Door PVV en VVD is al op een aanscherping aangedrongen.¹

De samenwerkingsverbanden pleiten alsnog voor

1. Aanpassing van de wet om een goed draaiend stelsel tot stand te brengen en de kwalitatieve verbeteringen die in het Deltaplan worden voorgespiegeld, te kunnen realiseren door
 - 1a) Ruimte voor verschillende niveaus.
 - 1b) Afschaffing van de verblijfsrechtelijke sancties. (Van uitstel naar afstel!)
2. Benutten van de mogelijkheid om een aanbod te doen op basis van MVV (zoals in verschillende gemeenten reeds gebeurt).
3. Nieuwe Taskforce van een zwaar bestuurlijk kaliber.
 - 3a) Wij verzoeken de minister een oproep te doen aan de leden van de Tweede Kamer om elk een inburgeraar te adopteren die er niet in slaagt om een (geschikte) inburgeringscursus te vinden. Het verzoek aan hen is om middels brieven aan en telefoontjes met alle instanties de inburgeraar door de bureaucratische barrières te loodsen
 - 3b) Betere voorlichting: de samenwerkingsverbanden verklaren zich bereid om daartoe door de minister in staat gesteld zelf activiteiten te ondernemen om deelnemers aan de inburgering te werven. Vooral mensen die niet inburgeringsplichtig zijn, maar wel voor een aanbod in aanmerking komen.
 - 3c) Ombudsfunctie: aanstelling op landelijk niveau van een paar mensen met een stevig ontwikkelde bureaucratische competentie, die vastgelopen inburgeraars weer op weg kunnen helpen. Het ligt voor de hand om de bureaus van de samenwerkingsverbanden daarbij in te schakelen vanwege de signaleringsfunctie in de WOM. Bovendien zijn de samenwerkingsverbanden bekend bij de doelgroep en werken daar mensen die de talen spreken en de weg weten in institutioneel en bestuurlijk Nederland.
4. Meer aandacht voor (bij)scholing docenten.
5. In Cao's regelingen opnemen die het inburgeraars gemakkelijker maken om het inburgeringprogramma te volgen. Onderzocht moet worden of financiering vanuit de O&O fondsen daarvoor kan worden ingezet.

¹ TK 103-7333 d.d. 1 juli 2008.

Inleiding

Na een vrijwel volledige ineenstorting krabbelt de inburgering tergend langzaam weer op. Het beeld is divers. In Rotterdam is de zaak krachtig vlotgetrokken. Amsterdam is een bureaucratisch labyrint, waarin alle partijen lijken te zijn verdwaald. Den Haag wordt omschreven als een chaos.

De samenwerkingsverbanden hebben uitgebreid gesproken met inburgeraars door het hele land, meestal in hun eigen taal. In deze gespreksnotitie gaan we niet in op de cijfers², maar op de werkelijkheid achter die cijfers. Daarbij hanteren we hoofdzakelijk het perspectief van de inburgeraars zelf. In paragraaf 6 komen ook enkele bestuurders aan het woord.

Het Deltaplan

Door hoogleraar migratie en integratiestudies Entzinger is *Vaste voet in Nederland* gekenschetst als een elegante manier om de scherpe kantjes af te slijpen van een wet die nooit had mogen worden aangenomen.³ In het LOM van 5 september 2007 hebben de samenwerkingsverbanden hun waardering uitgesproken voor het Deltaplan inburgering. Veel van de kritiek op de Wet Inburgering is in het Deltaplan verwerkt. Dat geldt met name voor de differentiatie, het maatwerk en de aansluiting van de cursussen op arbeidsmarktdeelname en vervolgonderwijs.

Inmiddels is de Wet op een aantal belangrijke punten aangepast. Verbeteringen zijn ondermeer: het wegnemen van de financiële drempels (uitbreiding gemeentelijk aanbod) en de mogelijkheid direct staatsexamen te doen.

Met andere kritiek van de samenwerkingsverbanden is niets gedaan. Ondermeer hebben de samenwerkingsverbanden er op gewezen dat de verblijfsrechtelijke sanctie averechts werkt. Zonder een permanente verblijfsvergunning is het bijvoorbeeld minder gemakkelijk om passend werk te vinden of krediet voor een ondernemingsplan te krijgen. Voor vrouwen komt daar als extra belemmering bij dat ze zonder een zelfstandige verblijfstitel gefrustreerd worden in hun verlangen aan het maatschappelijk leven deel te nemen.

Tevens hebben de samenwerkingsverbanden er op gewezen dat delen van het stelsel in strijd zijn met internationale verdragen.

Hordelopen door de bureaucratie

Uit veel van de verhalen blijkt dat wie er in slaagt op een cursus geplaatst te worden, het verdient daarvoor het certificaat *Bureaucratische competentie* aan zijn portfolio te mogen toevoegen. Het begint er mee dat men erg lang moet wachten alvorens men op een wachtlijst kan worden geplaatst. Voordat iemand in Nederland wordt toegelaten, wordt eerst vastgesteld of men aan de voorwaarden voor een verblijfsvergunning voldoet. Maar daarmee heeft men nog geen verblijfsvergunning, want de afgifte daarvan duurt tenminste een half jaar.

Ik heb me met veel moeite op het examen inburgering buitenland voorbereid met behulp van een cursus in Adana. Dat ligt een paar honderd kilometer van Aksaray, waar ik vandaan kom. Maar ik had er wel schik in en wilde in Nederland verder leren. Tot mijn verbazing duurde het zeven maanden voor de verblijfsvergunning waarmee ik me kon inschrijven, werd afgegeven. Maar daarna gebeurde er nog niets. Bij het steunpunt inburgeraars zeiden ze bijna een jaar lang alleen maar: 'Wachten, wachten, wachten!' Toen ik eindelijk bericht kreeg, bleek dat ik kon beginnen op de dag dat ik was uitgerekend.

Na het wachten op de verblijfsvergunning staat men nog niet op de wachtlijst voor een inburgeringcursus. Eerst moet men nog wachten op het gesprek met de gemeente. Ook daar gaat in sommige gemeenten vele maanden overheen. Veel gemeenten (Amsterdam is in dit opzicht berucht) doen niet veel meer dan inburgeraars naar een verdeelcentrum of een intermediair bureau verwijzen, waar een eerste intake plaatsvindt. Weer maanden wachten op het bericht dat men is geplaatst en waar men is geplaatst.

Maar dan staat men ook echt op de wachtlijst.

² In 2007 werd slechts 10 procent gehaald van het beoogde aantal van 65.000 cursisten.

³ http://www.eur.nl/nieuws/de_kwestie/kwestie_week_39/

Tijdens de gesprekken kregen de samenwerkingsverbanden veel signalen die wezen op demoralisatie bij onderwijsinstellingen en lesgeevenden. Van docenten moet kunnen worden verwacht dat zij hart voor de zaak hebben en aandacht voor de mensen die zij begeleiden. Het gaat er immers om steeds de vraag te stellen waar de aangrijpingpunten en mogelijkheden zitten om mensen op weg te helpen?

Verschillende instellingen accepteren dat cursisten hun handtekening komen zetten en dan (zonder goede reden) weer verdwijnen. Iedereen realiseert zich dat deze cursisten in een later stadium weer zullen moeten worden bijgespijkerd. Dat gebeurt in de les en dus ten koste van het tempo van de andere leerlingen, die daardoor verder gedemotiveerd raken.

Het gaat ze alleen maar om het geld en verder interesseert het ze niets. Er wordt openlijk gefraudeerd met gemeenschapsgeld. Vervolgens zetten ze hun meest schijnheilige gezicht op en beginnen ze je te onderhouden over burgerschap.

Gedacht moet worden dat de inburgeraar met wie we hebben gesproken veelal spreken over ervaringen van de afgelopen twee jaar. In die periode werkten erg veel docenten op basis van tijdelijke arbeidscontracten en waren er bij verschillende grote roc's afvloeiingsregelingen aangekondigd.

De grootste klacht over de inburgeringcursussen is het ontbreken van maatwerk. De samenwerkingsverbanden benadrukken het al sinds halverwege de jaren negentig en het is opnieuw nodig: Inburgeringcursussen moeten de brug slaan tussen enerzijds het opleidingsniveau van inburgeraars en anderzijds hun ambities in Nederland. Op het moment stellen veel gemeenten ongeselecteerde contingenten inburgeraars samen en zoeken daarvoor de goedkoopste cursusaanbieder. Opleidingsinstellingen zijn al blij dat ze mensen krijgen aangeleverd, nemen nog net een taaltest af, maar plaatsten vervolgens rijp en groen bij elkaar. De taaltest dient alleen om het aanvangsniveau te bepalen. Er wordt geen rekening gehouden met opleidingsniveau en ambitie. In de klassen wordt het tempo aangepast aan de traagste cursist. Heeft die zijn huiswerk niet gemaakt, dan wordt er tijdens de les tijd ingeruimd om dat alsnog te doen. Het gevolg is dat de cursisten die vooruit willen geen stap verder komen. Er is meer uitval van mensen die zich te pletter vervelen dan van mensen die het niveau niet aan kunnen, al is die groep er wel degelijk ook.

Differentiatie van het cursusaanbod is essentieel. Wanneer cursisten geen huiswerk (kunnen) maken, stel dan groepen samen waarin die eis niet worden gesteld, maar straf niet de mensen die wel thuis werken voor hun eigen inspanningen. Door alle vertragende factoren heeft het op den duur geen zin meer om je erg in te spannen. Iedereen verliest het geloof in een snelle vooruitgang. De lessen worden trager en slomer. Ambitie en inzet verdampt en uiteindelijk bereikt slechts een enkeling de eindstreep.

De structurele weeffout in de Wet is dat iedereen hetzelfde examen moet doen. Daar is voor gekozen *niet* met het oog op de ontwikkeling van cursisten, maar om het examen te kunnen hanteren als vreemdelingenrechtelijk instrument zonder in strijd te komen met de eis van gelijke behandeling in internationale verdragen. Het verblijfsrechtelijke struikelblok is een wezensvreemd element in het systeem, dat zich in de praktijk verzet tegen het belang van de ontwikkeling van cursisten. Het gevolg daarvan is dat voor een grote groep het niveau te laag is, voor een substantiële groep het niveau te hoog is en er maar weinig mensen overblijven die wel het gewenste maatwerk krijgen.

Werk en kinderen

Inburgeraars doen in de regel geen werk waarbij men de hele dag op een stoel zit. Veel van de mensen die we gesproken hebben hadden werk in de Rotterdamse havens of in de kassen van het Westland. Daar wordt niet gewerkt van negen tot zes. Als een schip leeg moet of de tomaten rijp zijn, wordt er gewerkt zo lang het licht is.

Het is echt niet zo dat ik me niet voor de lessen interesseer, maar het kost me erg veel moeite om mijn ogen open te houden. Ik ben na mijn werk doodmoe. Soms hoor ik alleen maar een soort gezoem.

De belasting van de cursussen en de inspanningen die zij van mensen vergen worden onderschat. Nu er een groot aantal vacatures zijn, is de praktijk dat veel inburgeraars werken. De Wet Inburgering gaat er nadrukkelijk vanuit dat men binnen de gestelde termijn aan de inburgeringplicht moet voldoen én moet werken. Dat blijkt in de praktijk vaak niet te kunnen worden gerealiseerd. Trajecten zijn niet aangepast aan de werktijden. In het bovengenoemde geval van werk in de kassen dat doorgaat tot de duisternis invalt, is dat ook nauwelijks te realiseren. De arbeidsvoorwaarden zijn niet van dien aard dat inburgeraars zich aan dergelijke arrangementen kunnen onttrekken.

Met werkgevers moeten afspraken worden gemaakt die het mogelijk maken dat er gedeeltelijk onder werktijd les kan worden gegeven en dat het voor inburgeraars gemakkelijker wordt om de programma's te volgen.

Een van de meest besproken problemen in de afgelopen tien jaar was het belang van goede kinderopvang. Het is nog steeds niet goed geregeld.

Van de twaalf cursisten bij mij in de klas zijn er tien moeder van schoolgaande kinderen. Maar de lessen liepen deze zomer na het begin van de schoolvakantie nog een week door en ze begonnen een week voor het eind van de schoolvakantie weer. Ik was de enige moeder die oppas had kunnen regelen. Het was wel lekker, een week intensieve aandacht van de docent, maar veel schoot ik er niet mee op, want toen de anderen weer kwamen behandelden we dezelfde stof nogmaals. Ik had die week net zo goed met mijn dochter leuke dingen kunnen doen.

Oudkomers onder een verkeerd gesternte

De Wet inburgering is geboren onder een ongunstig gesternte. Hij wordt gezien als product van een beleid dat immigranten ongunstig gezind is. Dat beleid en de presentatie ervan legde de verantwoordelijkheid voor de integratie (en het deels falen daarvan) zeer eenzijdig bij immigranten en weet, lang niet altijd terecht, tal van maatschappelijke misstanden aan immigranten. De Wet inburgering zelf is daar een voorbeeld van. Tot diep in de jaren tachtig kregen migrantenorganisaties die massaal pleitten voor taallessen van de overheid nul op het rekest. De Wet inburgering sloot niet aan bij de wens in migrantenkringen om beter Nederlands te beheersen, maar stelde de zaak zo voor alsof immigranten alleen met dwang en sancties bereid waren onze gemeenschappelijke taal te leren. Die onjuiste voorstelling van zaken heeft de houding jegens taalcursussen geen goed gedaan. Drie zaken zijn daarbij in het bijzonder van belang: de examenplicht, de inhoud van de cursussen en de aantasting van de rechtspositie.

Inburgering heeft een verkeerde roep, die haar bij veel 'oudkomers' niet populair maakt. Zij zijn mensen die vaak in Nederland zijn opgegroeid, hier vele jaren hebben gewerkt, voor hun gezin hebben gezorgd, trouw de belastingen hebben betaald en de wetten hebben nageleefd: kortom oppassende burgers zijn geweest. De inburgeringplicht zet hen weer helemaal terug, zet hen als het ware weer buiten de maatschappij, waarop een toelatingsexamen voor moeten doen alsof de bijdrage die ze al die jaren aan de samenleving hebben geleverd ineens van nul en generlei waarde is. Nederlandse analfabeten (en dat zijn immigranten vaak helemaal niet) moeten leren lezen en schrijven, maar de 'oudkomers' moeten (opnieuw) het burgerschap verwerven. De inburgeringplicht wordt ervaren als een 'er uitgezet worden', tot 'outcast' gemaakt zijn.

De heer Kocak kwam in 1973 naar Nederland. Hij was toen zeven jaar oud. In de Schilderswijk, waar hij een actieve en verbindende figuur is en tal van vrijwilligersfuncties heeft bekleed, noemt men hem Kojak. Hij spreekt foutloos en accentloos Haags. Na de lagere school heeft hij drie jaar LTS gevolgd. Vervolgens heeft hij zijn hele leven gewerkt. Om de brief van de gemeente waarin hij werd gesommeerd voor 2012 het inburgeringsexamen af te leggen, moest hij hard lachen. Hij inburgeren? De gemeente stelde hem in staat de verkorte vrijstellingstoets af te leggen. Hij kon de vragen zonder moeite beantwoorden, maar door onbekendheid met het computerprogramma kwam hij maar halverwege het aantal vragen. Kocak: 'Ik zal mijn leven lang de boete betalen, maar ik verdom het om dat examen te doen. Ik vind het zeer beledigend dat ik me daaraan moet onderwerpen.

De verkeerde roep van de inburgeringplicht wordt versterkt door de inhoud er van. De thematiek van de lessen wordt gedomineerd door de eisen die de laatste jaren vanuit de politiek bij uiteenlopende

kwesties aan de inhoud van de lessen zijn gesteld. Voor een groot aantal maatschappelijke problemen die door leden van de Tweede Kamer aan immigranten worden verweten is de oplossing bedacht dat er in de inburgeringcursussen aandacht aan moet worden besteed.⁴ Dat levert een niet geheel evenwichtig beeld van Nederland op, dat voor oudkomers ongeloofwaardig is en voor nieuwkomers niet bepaald uitnodigend overkomt.

De heer Mehmet uit Rotterdam zegt: Ik heb helemaal niets tegen homo's, maar op de cursus gaat het nergens anders over. Ik wil beter Nederlands leren, wat moet ik met die eindeloze gesprekken over homoseksualiteit?

Hetzelfde dat de Commissie Dijsselbloem constateerde t.a.v. het onderwijs in het algemeen, geldt ook voor de inburgering dat het als panacee voor te veel maatschappelijke kwesties wordt gezien. Over tal van vraagstukken hebben Nederlanders uiteenlopende opvattingen, waar ze meer of minder beleefd met elkaar van gedachten wisselen. Die bandbreedte bestaat kennelijk voor immigranten niet. Zij moeten voldoen aan een politiek correct ideaalbeeld van de Nederlandse waarden en normen, dat gekoesterd wordt door de Haagse politieke elite van Nederland. Daarvan afwijken is een teken van niet-ingeburgerd zijn en dus ook niet in aanmerking komen voor burgerrechten.

Want, en dat is het derde element, de inburgeringsplicht betekent niet alleen dat men een herexamen voor het burgerschap moet doen, maar ook dat met bepaalde burgerrechten moeilijker kan verwerven.

Een inburgeraar in Rotterdam: Ik ben al vele jaren bezig en ik heb al drie maal de toets afgelegd of examen gedaan. Ik het dagelijks leven ervaar ik geen moeilijkheden met mijn taalniveau, maar ik wil Nederlander worden en daarvoor moet je niveau twee halen. Hoe hard ik ook studeer, het lukt me niet voor het examen te slagen.

De inburgering wordt niet alleen gezien als een barrière om Nederlander te kunnen worden. Ook andere rechten worden door het inburgeringstelsel aangetast. Door de inburgering kunnen veel mensen geen gezin vormen met de partner van hun keuze (Wet inburgering buitenland). De inburgering maakt het moeilijker om een permanente of een zelfstandige verblijfsvergunning te verkrijgen. De verblijfsrechtelijke sanctie is bovendien in strijd met internationale verdragen voor de bescherming van migranten, zoals de Europese Richtlijn gezinshereniging, het Europees verdrag voor de rechten van de Mens en het Associatieverdrag EEG - Turkije. Ook het gegeven dat de inburgering wordt opgelegd aan laagopgeleide ouderen, voor wie het een onmogelijke barrière is, wordt als zeer onrechtvaardig gezien. Alles bij elkaar heeft ook de aantasting van de rechtspositie de inburgering een slechte naam bezorgd.

Wanhopige inburgeraars, wanhopige bestuurders

Behalve met inburgeraars hebben de samenwerkingsverbanden gesproken met bestuurders die in verschillende functies bij het inburgeringstelsel betrokken zijn. De portefeuillehouder van een stadsdeel in Amsterdam west:

Ik loop te leuren met tweehonderd inburgeraars die zo kunnen en willen beginnen, maar ik krijg ze niet geplaatst. Bij de centrale stad krijg ik nul op het rekest en ik mag het ook niet zelf gaan doen.

Opleidingsinstellingen wijzen er op dat gemeentelijke apparaten niet in staat zijn om aanvragen van inburgeraars af te handelen. Verantwoordelijkheden worden telkens door geschoven naar anderen.

We hopen dat met het tot stand komen van het Participatiefonds inburgering en sociale zaken samen worden gevoegd. Dan is tenminste slechts één dienst verantwoordelijk voor het beleid.

⁴ Een greep uit de handelingen: Kernwaarden van de rechtsstaat, opvoedingsondersteuning, bestrijding terreur en radicale islam, de gelijkheid van mannen en vrouwen, de emancipatie van homoseksuelen, gemeentelijke inkomensvoorzieningen, huiselijk geweld, eerwraak, genitale verminking, criminaliteit, enz.

Voorts wordt gepleit voor resultaatgericht prestatieafspraken tussen gemeenten en instellingen in plaats van aanbesteding. Dertig procent achteraf op basis van gehaalde examens (bonus malus systeem)

Er wordt sterk betwijfeld of er voldoende stage- en werkplekken gevonden zullen worden om, conform de ambitie van het Deltaplan, een brug te slaan naar de arbeidsmarkt.

Tevens zijn sluitende afspraken met alle betrokken partijen (IB-groep, gemeenten) nodig.

Gemotiveerde cursisten in een impopulair stelsel

Het inburgeringstelsel is niet (alleen) bedoeld om mensen in staat te stellen hun weg te vinden in de Nederlandse samenleving, maar ook om mensen buiten die samenleving te houden. (WIB, verblijfsrechtelijke sanctie). In de presentatie van het stelsel heeft dat laatste element gedomineerd. Om die reden wordt de inburgering door velen als onrechtvaardig en vernederend ervaren. Het is dan ook buitengewoon verstandig dat in de nieuwe campagne *Het begint met taal* het begrip inburgering zoveel mogelijk wordt vermeden.

Dat de inburgering niet populair is vanwege de connotaties die er aan zijn verbonden, betekent allermindst dat er geen motivatie is om beter Nederlands te leren spreken. Van de mensen die we hebben gesproken volgt niemand een cursus omdat het moet. De voordelen van een betere beheersing van het Nederlands zijn voor iedereen evident. Opvallend is dat de oudkomers waarmee we hebben gesproken niet door de gemeenten waren opgeroepen, maar zich allemaal vrijwillig hadden gemeld.

Ondanks de vele klachten en ongerijmdheden, zijn de cursussen nog niet zo slecht, dat cursisten dagelijks in hun motivatie worden bevestigd. Desgevraagd wordt door alle cursisten waarmee we hebben gesproken gezegd: Ja, we hebben er wat aan! Met name het zelfstandig kunnen benaderen van instanties en het contact met burens en collega's worden als voordelen genoemd.

De samenwerkingsverbanden worden ook benaderd door mensen die zich zorgen maken over hun inburgeringsplicht en die naar mogelijkheden zoeken om zich daaraan te onttrekken. De lijn die we bij dit soort gesprekken volgen is dat we mensen gerust stellen, vertellen dat de cursussen uiteindelijk gewoon betaalbaar zijn en proberen te overtuigen van het voordeel dat ze met een cursus kunnen doen. Dan blijkt bijna altijd dat mensen erg graag beter Nederlands zouden willen leren, vooral om zich zelfstandiger in de Nederlandse samenleving te kunnen bewegen. De reden dat men zoekt naar mogelijkheden om onder de inburgeringsplicht uit komen is de boete die men vreest.

Conclusies en aanbevelingen

De situatie is ernstiger dan de politiek zich realiseert. De schade die is aangericht is enorm en het herstel gaat tergend langzaam. Betrokkenen geloven er niet meer in.

De prestaties van het stelsel zijn nog niet op het niveau dat bereikt was toen minister Vogelaar in een vorige functie de Taskforce inburgering aanvoerde.

De vraag moet gesteld worden of de omslag die het Deltaplan wil maken binnen de gestelde termijn kan worden gemaakt.

Wat in elk geval onjuist zou zijn is dat de zaak weer op gang gebracht zou kunnen worden door strengere sancties en hogere boetes. Die waren destijds overbodig en zullen opnieuw averechts werken. De lezer is hopelijk na het lezen van hiernavolgende zelf tot die conclusie gekomen, maar we zeggen het toch maar. Immers, de afgelopen jaren is de reflex van de politiek telkens geweest om mee te gaan in het steeds negatievere beeld van immigranten in de publieke opinie. Door PVV en VVD is al op een aanscherping aangedrongen.⁵

⁵ TK 103-7333 d.d. 1 juli 2008.

De samenwerkingsverbanden pleiten alsnog voor

1. Aanpassing van de wet waardoor een goed draaiend stelsel tot stand kan worden gebracht en de kwalitatieve verbeteringen die in het Deltaplan worden voorgespiegeld kunnen worden gerealiseerd door
 - 1a) Ruimte voor verschillende niveaus.
 - 1b) Afschaffing van de verblijfsrechtelijke sancties. (Van uitstel naar afstel!)
2. Benutten van de mogelijkheid om een aanbod te doen op basis van MVV (zoals in verschillende gemeenten reeds gebeurt).
3. Nieuwe Taskforce van een zwaar bestuurlijk kaliber.
 - 3a) Wij verzoeken de minister een oproep te doen aan de leden van de Tweede Kamer om elk een inburgeraar te adopteren die er niet in slaagt om een (geschikte) inburgeringscursus te vinden. Het verzoek aan hen is om middels brieven aan en telefoontjes met alle instanties de inburgeraar door de bureaucratische barrières te loodsen
 - 3b) Betere voorlichting. De samenwerkingsverbanden verklaren zich bereid om daartoe door de minister in staat gesteld zelf activiteiten te ondernemen om deelnemers aan de inburgering te werven. Vooral mensen die niet inburgeringsplichtig zijn, maar wel voor een aanbod in aanmerking komen.
 - 3c) Ombudsfunctie: Aanstelling op landelijk niveau van een paar mensen met een stevig ontwikkelde bureaucratische competentie, die vastgelopen inburgeraars weer op weg kunnen helpen. Het ligt voor de hand om de bureaus van de samenwerkingsverbanden daarbij in te schakelen vanwege de signaleringsfunctie in de WOM. Bovendien zijn de samenwerkingsverbanden bekend bij de doelgroep en werken daar mensen die de talen spreken en de weg weten in institutioneel en bestuurlijk Nederland.
4. Meer aandacht voor (bij)scholing docenten.
5. In CAO's regelingen opnemen die het inburgeraars gemakkelijker maken om het inburgeringprogramma te volgen. Onderzocht moet worden of financiering vanuit de O&O fondsen daarvoor kan worden ingezet.